

Elinvoimatoimiala

Lausunto tarkastuslautakunnan havaintoihin vuoden 2025 tilinpäätöksestä

Elinvoimatoimialan vastineet

Tarkastuslautakunta arvioi, että elinvoimatoimialan tavoitteiden asetannassa ja mittareiden määrittelyssä eivät tule esille toimialan keskeiset toiminnot. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Orimattilan tavoitteet tulee määritellä ja etu huomioida seudullisessa yhteistyössä (esim. joukkoliikenne, ympäristöterveys, jätehuolto).

Lupa- ja valvontapalveluiden rakennuslupien suoritettavoite vuonna 2025 oli 200 lupaa. Toteuma vuonna 2024 oli 119 lupaa ja vuonna 2025 87 lupaa. Mihin vuoden 2025 suoritettavoite perustui ja miksi toteuma poikkesi tavoitteesta merkittävästi? Vaikuttiko vuoden 2025 suoritettavoite henkilöstöresurssien mitoittamiseen?

Toimialan vastaukset:

Mihin vuoden 2025 suoritettavoite perustui?

Arvio perustui aiempien vuosien normaalitasoon.

Kasvuodotuksiin ja odotuksiin rakentamisen virkoamisesta: Kaupungin elinvoimatavoitteet ja tonttivarannon kehittäminen.

Lakiuudistus: Vuoden 2025 alussa voimaan tullut uusi rakentamislaki loi ennakko-odotuksia lupamäärien laskusta.

Miksi toteuma poikkesi tavoitteesta merkittävästi?

Maaailmanpoliittinen tilanne ja yleinen suhdanne: Rakennusalan poikkeuksellisen syvä taloudellinen matalasuhdanne laski lupahakemusten määrää.

Uusi rakentamislaki (1.1.2025): Laki nosti lupakynnystä. Alle 30 neliömetrin piharakennukset ja alle 50 neliömetrin katokset vapautuivat kokonaan rakentamisluvasta. Tämä vähensi suoraan haettavien lupien kokonaismäärää.

Vaikuttiko suoritettavoite henkilöstöresurssien mitoittamiseen?

Ei vaikuttanut, henkilöstömäärää ei mitoiteteta pelkän lupamääräennusteen mukaan, koska rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös rakentamisen ohjaus, neuvonta ja jatkuva valvonta.

Lakiuudistuksen tuoma kuormitus: Vaikka lupia myönnettiin vähemmän, uuden lain aiheuttamat muutokset ja sähköinen lupajärjestelmä ja sen vaatimat integraatiot sitoivat henkilöstöresursseja merkittävästi.

Ohjaus ja neuvonta: Lupakynnyksen nousu lisää ohjausta, neuvontaa ja valvontaa. Lisää rakennusvalvonnan tekemää selvitystyötä, vaikka varsinaista lupapäätöstä ei lopulta tarvita.

Mikä oli keskimääräinen käsittelyaika rakennusluvalle ja ympäristöluvalle vuonna 2025?

Toimialan vastaus:

Rakentamisluvan keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2025 oli 14 päivää. Lain edellyttämä käsittelyaikatakuu on kolme kuukautta.

Ympäristöluvan keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2025 oli 3,25 kk. Ympäristösuojelulla ei ole lakisääteistä käsittelyaikatakuuta. Lupa- ja valvontavirasto pitää isompien ympäristölupien keskimääräisenä tavoiteaikana kymmentä kuukautta.

Kaikissa luvissa puutteellinen hakemus tai lausuntojen pyytäminen muilta viranomaisilta voi pidentää käsittelyaikaa.

Sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ilmastonmuutoksen myötä. Miten hulevesien hallinnan suunnittelussa on huomioitu tämä?

Toimialan vastaus:

Uusissa suunnitelmissa otetaan aina huomioon nykyiset suunnitteluohjeet, joissa on huomioitu mahdollinen sademäärien kasvu. Hulevesille suunnitellaan mm. hulevesialtaita, joilla viivytetään vesien kulkua ja hallitaan huleveden laatua. Maahan imeyttämistä voidaan käyttää kohteissa, missä maaperä antaa siihen mahdollisuuden. Vanhoilla asutusalueilla järjestelmät eivät välttämättä toimi voimakkaissa rankkasadetilanteissa. Vanhat järjestelmät ja katuratkaisut vaativat nyt ja tulevaisuudessa saneeraussuunnittelua ja toteutusta. Joissakin tapauksissa tarvitaan myös muutoksia asemakaavoihin.

Vähähiilisen liikunnan edistäminen				
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio	
Mittarit Tehdyt toimenpiteet Tavoitetaso Sitoutetaan yhteistyötasot laajasti vuonna 2024 valmistuneeseen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan ja aloitetaan edistämishjelman mukaiset toimenpiteet.	Suunnitelmat valmistuneet.	Toteutuu	Tavoite ei ole toteutunut Miten vähähiilisestä liikkumisesta on viestitty orimattilalaisille? Mitä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman mukaisia toimenpiteitä on tehty? Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toteuma ei vastaa asetettua tavoitetasoa.	

Toimialan vastaus:

Kävelyn- ja pyöräilyn edistämishjelma on nähtävillä kaupungin kotisivuilla ja jokaisen toimialan vastuulla on edistää vähähiilistä liikkumista ja tiedottaa siihen liittyvistä asioista toimenpideohjelman mukaisesti.

Edistämishjelman mukaisia elinvoimatoimialan toimenpiteitä:

- Peltolan puistoraittien rakentaminen valmistui vuonna 2025, ja uutta korkeatasoista kevyen liikenteen väylää tuli sen myötä Orimattilaan lisää noin 800 metriä.
- Latolantielle on valmistunut suunnitelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi.